

Eekhoortje in het Winterwoud.

onder veel vleugelgeraas.

Dat het bosch een goede nestplaats is, bewijzen de talrijke nesten, die in de boomtoppen voorkomen. Overigens zijn er veel meer, dan we zien. De nestjes van mees en vink en lijster ontdekken we niet zoo makkelijk.

Als we 'n poosje stillaan, onbeweeglijk, dan hooren we tien tegen één wel een eekhoorn in de buurt. Krakende takjes of vallende dennenegels verraden den bruinen pluimbezitter. Hij is natuurlijk bezig met de ontleding van een kegel! Minder met een wetenschappelijk doel, als wel om aan het zaad te komen, dat onder elk schildje ligt.

Kijk, in dezen boom zit de rakker, want 't is bezaaid met schildjes, en allemaal nog versch. Hij

zit doodstil op 'n tak, heel hoog, en loert voorzichtig naar beneden. Want de eekhoorn is nieuwsgierig, niet zuinig! Voor ons is-t-ie bang ook, en daarom zie je hem niet bewegen. 'k Zal 'm es even laten schrikken en tegen den boom schoppen, dat doet Bruinstaart niet zeer. Zie 'm es springen in de kruin van den volgende boom! En dan verder, verder. Hij zal wel boos zijn, dat we hem niet rustig lieten voortknabbelen. Maar de denneboomen hangen vol troost, en anders liggen er nog gave eikels genoeg onder de eikelaars van de mooie laan daarginds. En tegen den avond weet Bruinstaart 'n prachtig plekje in een oud kraaiennest, waar hij warm en zacht kan sluimeren.

Mocht de sneeuwlaag te dik worden, of op de dennenegels gaan bevriezen, dan heeft de eekhoorn altijd nog wel een paar plaatsjes, waar hij in den herfst wat voedselvoorraad heeft verstopt. Deze bergplaatsen worden dan aangesproken. Toch vindt hij de vrije voedselzoekerij verreweg 't fijnst, want hij is tot vrijheid en vrolijkheid geboren.

Nee, schrikken is heel niet noodig! Een konijntje sprong uit dien wilden boschgraspol. 't Lag er denkkelijk een dutje te doen met een volle maag. De konijntjes weten 't knollenland ook best te vinden. Waarom dit beestje nu juist hier ging slapen, terwijl 't toch zeker een hol heeft? Misschien genieten van 't mooie stille winterlicht, hè? Wie zal 't zeggen?

De meeste konijntjes zitten in de hollen. Hier heb je zoo'n verblijf. Onder 'n hoek van 45 graden gaat dat zoo de diepte in, dwars onder 't wortelgestel van een den door. 't Komt ergens wel weer boven. En niet makkelijk zijn de diertjes te vangen, behalve met 'n fret. Die slanke witte bunzing wordt door konijnjagers 't hol ingestuurd, met 'n muilkorfje voor vanwege de bloeddorst. De arme konijntjes vluchten 't hol uit en worden opgevangen in netten of met een knuppel doodgeslagen. 'n Karwei, dat gansch niet bij deze vredige omgeving past.

Nu mag het konijnenvolk volgens den Bijbel onsterk zijn — en dat is wáár — aan den anderen kant staat de verbazend snelle vermenigvuldiging, waardoor er menig lid kan sneuvelen, zonder dat er nog eenige kans op uitroeiing is.

Ik moet u nog even laten zien, waar de voorraadschuren van de meezen zijn. Met m'n mes peuter ik dan wat schors los van de ruwste dennen. Wat komt er voor den dag? Spinnen, spinnetjes, poppen van allerlei insecten, kleine kevertjes!

Maar niet alleen de meezen gaan er te gast hier! De spechten spreken den voorraad ook duchtig aan. Sommige boomen zijn er kaal van op den stam. De snavelhakken van de insecteneters zijn hier en daar goed te zien. Als u een eindje verder meeloopt, wijs ik u de plaats, waar een specht zoo'n schik had in de hakkerij, dat hij dwars door den stam heen hakte. Mogelijk was 't plan, er een nestholte te maken, maar 'k geloof niet, dat het daar toe gekomen is.

Dan zijn er natuurlijk nog een massa kleine zangvogeltjes, als roodborstjes, boomklevers, winterkoninkjes, die allemaal azen op wat er zit tusschen de schorsplaten.

Een tweede voorraadschuur voor dat kleine goed, en ook voor lijster en merel, is de laag naalden en blaren van 't bosch! Wat daar zooal in verschuilt, om door de broeiende stoving de winterkou door te komen,

moet verbazend wezen. Als je zwarte lijsters in de blaren aan 't werk ziet met een vuur en courage om van te watertanden, dan ben je overtuigd van het feit, dat er voor dien vogel vast en zeker een figuurlijke goudmijn in zit.

Luister! Dat was de trompetstoot van den boschfazant! Hij denkt niet, dat we in de buurt zijn. Of hij wil ons toonen, dat-ie zich van ons niemand aantrekt!

Hier in 't mos is-t-ie bezig geweest te wroeten. Kijk maar: dat zijn z'n sporen, die fijn in de sneeuw geteekend staan. Statig is-t-ie hier heen gestapt en toen begonnen, 't mos los te krabben. Daar huist ook wel 't een en ander, dat hem als eiwitrijk krachtvoedsel in den winter goed van pas komt!

Hij trompettert al weer. 't Geluid komt uit het hakhout in de verte. Daar zie je hem natuurlijk niet, want 't is een dichte warreling van takjes en braamstengels en adelaarsvarens. Die varens zijn vervallen grootheden, gouden ruïnes van wat dezen zomer groene kasteelen leken. En toch zijn ze nu ook nog prachtig om te zien: ze fleuren 't hakhout bronzig op en blijven dat doen tot de nieuwe stengels en blaren ze in den voorzomer overgroeien. Dan keeren ze tot de aarde weer, waaruit ze zijn opgekomen.....

O, dat is heerlijk! Nu zien we den koninklijken boschvogel toch! 'n Korte audientie wel is waar. Want hij maakt zich zweefvliegend uit de voeten, als 'n zware, horizontaal afgeschoten pijl, de sterlijke lange staart wapperend achter zich! Dit gezicht vergeet niemand.....

Och, blijf eventjes staan en zie dat leuke boschmuisje bezig met den maaltijd! De mummelende kaakjes, de glinsterige kraaloojes, 't satijnen vachtje, de soepele beweginkjes..... 't is allemaal even aardig, niet? Zou-d-ie ons niet vertrouwen? Schichtig draait-ie zich om en verdwijnt in 'n klein, haast onzichtbaar holletje.

Wat had de kleine snaak daar te knabbelen? Juist, een eikel! De fijne tandjes staan er duidelijk in. Boschmuis en eekhoorn zijn knabbelconcurrenten, en niet alleen maar voor de leus!

Ze leggen beide wintervoorraden aan, maar ik denk, dat de kleine 't in slimheid van den groote wint. Als de voorraad van de muizen uitgeput is, weten ze dien van de eekhoorns ook nog wel te vinden.....

't Boschmuizenlevetje is over 't geheel nog zoo slecht niet. En krijgen ze 't wat te kwaad, dan is 't bosch groot genoeg!

Gevaaren? Ja, die zijn er! Kraaien, gaai en ekster, en nog meer.....

Intusschen, de boschmuis mag veel vijanden hebben — één er van is op 't oogenblik niet present, en dat is de egel. 't Spijt het muisje werkelijk niet, want tientallen soortgenooten zijn tusschen de grage spitse tanden terecht gekomen en hebben er niets van naverteld. Maar dat was in den zometijd.

De stekelige muizenvreter slaapt nu. Wilt ge weten, wáár? Kom maar es mee naar dezen dichten braamstruik. De blaren van eikjes en berkjes en vuilboompjes zijn hier heengewaaid en door de luwte van de braamtakken tegengehouden.

Graaf met de hand maar es wat blaren weg. Niet durven? Voorzichtig aan maar. Zie, daar hebben we doolie grasstengels. Wat liggen ze stijf tegen mekaar, niet? Trek ze maar es omhoog. Zitten ze vast? Maar trekken..... Au, dat prikt daar onder!

Dat is de egel in z'n winterslaap.

Van wakker maken is geen sprake! Hij rolt zich stijf in mekaar, als-t-ie uit z'n warme bedje gehaald wordt. De oogen blijven dicht. Wil je ze open hebben, dan moet je doen, of je den slaper verdrinken wil. Maar dat is een te groote plagerij en dat zullen we nu es niet doen, niet waar, vriend Egelman? Al weet ik, dat je op je tijd een rakker kunt wezen..... Maar 'k zal 't vandaag niet verklappen, want 't is Kersttijd. Dan willen we niet aan leelijke dingen denken. D'r is veel te veel moois in 't leven! In 't leven van de Schepping en in dat van de Herschepping!

De Kersttijd bringe u en mij ware genieting van al dat schoone.

Laat het ons zoeken als de Wijzen.....

Vriend Lampe in z'n winterlager opgeschrikt door wandelaars over de met sneeuw bedekte velden: een aardig wintertafereeltje.

..... „sloop een gestalte door een der nauwe, vuile sloppen.“

Het rose gezichtje had iets buitengewoon aantrekkelijks.

Het mondje was half geopend en de groote ernstige kinderoogen volgden met spannenden blik de aanwijzingen van het grootere meisje, dat de figuren trachtte te verklaren op de bontgekleurde plaatjes, de eenige versiering van het kleine kerstboompje, dat midden op de tafel stond.

Het was voor het kleinste kind als het wonder van een sprookje.

Het grootere meisje verklaarde op kinderlijke wijze de betekenis van wat zij meende, dat de plaatjes voorstelden. De herders, de wacht houdende bij hunne kudde, door de zwijgende sterren bewaakt, door God tot waardige bezoekers gemaakt van Bethlehems stal, waarin sluimert „de Heiland aller volken“. Het Engelenkoor, welks heilige zangen het zwijgen der aarde verbreken door de muziek des Hemels.

Bethlehem, de nederige plek van 's Heilands geboorte te midden der zorgeloze, bezige wereld, onbewust van het nieuwe leven, dat haar tot zegen wil worden.

De wijzen uit het verre Oosten met hun karavaanpracht, in één zielsbegeeren met de herders, met hetzelfde doel als dezen op weg naar Juda's stede om te buigen voor „het Licht uit de Hoogte“, opgegaan over degenen, die in duisternis wandelen en zitten in de schaduwen des doods.

De bange, gevaarlijke vlucht naar Egypte, de wreede Herodes in tegenstelling met de lieflijke moeder des Heeren Maria en het heilige Kind, aan wiens Kindervoeten zegen ontspruit, van wiens Kinderhanden genade nederdruppelt.

't Werd alles met een bekoorlijken eenvoud verhaald, die de hoogste kunst te boven gaat.

De verrukking, die uit de groote kinderoogen straalde, waarmee het kleine meisje haar jonge onderwijzeres aankeek, bewees, dat haar jeugdig hartje begon te ontluiken voor de dingen, die niet zijn van deze aarde.

Daar de deur van het vertrekje niet geheel gesloten was, had de man woord voor woord kunnen verstaan.

Zwijgend bleef hij nog een poos voor zich uitstaren, toen kwam er een einde aan zijn voorgewende, uiterlijke kalmte. Zijn hand greep den deurknop, hield dezen een oogenblik krampachtig omkneld, toen stiet hij de deur wijd open en stond opeens voor de beide kinderen.

Het groote meisje deinsde verschrikt achteruit, het kleine kind daarentegen keek met haar heldere vraagooien den man onbevreesd aan, stak zelfs een handje naar hem uit en toonde hem het kerstboompje.

De man vatte even het handje en maakte een beweging om het kind in zijn armen te nemen, daarna bedwong hij zich met geweld.

„Waar is d'r moeder?“ was zijn norsche vraag aan het oudere meisje.

Het kind keek met een paar angstige oogen naar den vreemden indringer.

„De juffrouw is naar de kerk“, stotterde ze, „ik moest zoolang op Liesje passen, tot ze terug kwam, dan gaan we het boompje aansteken en kerstfeest vieren, heeft de juffrouw gezegd.“

„Nog niets verbeterd“, bromde de man voor zich heen, „zorgeloos als altijd.“

„Ik mag altijd op Liesje passen als haar moeder naaiwerk wegbrengt“, waagde het

meisje nog eens.

Ze voelde een vage onrust in de tegenwoordigheid van dien vreemden man; 't was of ze hem haar aanwezigheid hier behoorde te verklaren.

„Mijn moeder woont hier vlak naast, ze komt dadelijk ook“, voegde ze er verontschuldigd bij.

„Niet meer noodig“, zei de man kort, „ik neem Liesje mee.“

„Och, doe dat niet mijnheer“, smeekend hief het meisje de handen naar hem op, „dan is Liesje weg als de juffrouw terugkomt, en ik moet op haar passen.“

Schreiend verborg ze haar gezichtje in de handen.

„Kom, houd je stil“, zei de man ruw, met een boog hij zich over het kleine kind en fluisterde het iets toe.

Blij lachend keek ze naar hem op. Plotseeling leek het of deze zonnige glimlach het kille hart van den man één oogenblik omkoesterde.

„Zie je wel, dat ze niet bang voor me is?“ triomfeerde hij tot het schreiende meisje.

„Ik zal haar geen kwaad doen“, stelde hij haar gerust; tegelijkertijd nam hij een doek van een spijker aan den muur en wikkelde het kind daarin met een teederheid, die het groote meisje verbaasd naar hem deed kijken, terwijl ze haar tranen droogde.

't Kind sloeg de armpjes vertrouwelijk om zijn hals toen de man haar in zijn armen nam en de deur wilde uitgaan.

„Ga niet mee, Liesje, ga niet!“ gilte het oudere meisje nu, „'t is een stoute man, hij wil je kwaad doen!“ en zij versperde den man den weg.

Dreigend hief deze den arm op. „Als je nog een kik geeft, dan sla ik je dood.“

Woest stiet hij het meisje van zich af, wierp een geldstuk op de tafel met de woorden: „Daar, dat is voor jou en vertel haar moeder, dat ze blij mag zijn, dat ik het kind heb weggehaald; ze is geen kind waard.“

Met een harden slag trok hij de deur achter zich dicht en stommelde de donkere trap af.

Het meisje keek een poos met verwilderd gelaat naar de gesloten deur; ze durfde zich nauwelijks bewegen uit angst, dat de man terug zou komen en zijn bedreiging ten uitvoer brengen.

Toen was ze met één sprong bij de tafel, greep gretig naar het geldstuk en holde de deur uit om haar moeder te roepen.

Intusschen was de man reeds in de duisternis verdwenen.

Toen hij zich ten laatste uit het warnet van stegen en sloppen had losgemaakt, matigde hij zijn pas en keek eens onder het licht van een lantaarn naar het kind, dat in zijn arm in slaap was gevallen.

Hij drukte een kus op het lieve gezichtje en trok den doek wat dichter om haar heen.

„Ziezoo“, mompelde hij, „nu ben je weer van mij, Liesje, ze kan lang wachten vóór ze je terug krijgt“, en er kwam een grimmige uitdrukking in zijn oogen.

„Moeke“, droomde het kind hardop, opende even de oogen en glimlachte tegen den man, toen sliep het weer in.

„'t Wordt tijd, dat ze haar moeder vergeet, werd er een oogenblik een teedere snaar in zijn ziel aangeraakt, toen sloten zijn lippen zich weer tot een harde lijn.

„'t Wordt tijd, dat ze haar moeder vergeet, 'k heb al veel te lang gewacht, dacht hij bitter. Schuw keek hij om zich heen en begon wat vlugger te loopen. Hij bevond zich nu in een

„Het kind van Bethlehem“

Kerstnovelle, door W. H. Tuinstra—Temminck

Op een vorstigen kerstavond toen de sterren fel en scherp schitterden en de volle maan schaduwen wierp over de groote stad met haar rusteloos, deinend leven, sloop een gebogen gestalte door één der nauwe, vuile sloppen. Eén oogenblik scheen het of dit oord der ellende werd opgeheven in het stralend licht om een korte stonde te deelen in zijn luister. Steeds sneller en sneller gleed de sluipende gedaante langs de morsige huizen, die een schijn van onwerkelijkheid hadden in het witte maanlicht.

Tastend en struikelend vond de man eindelijk zijn weg naar een verdoken winkeltje, waarnaast een donkere trap omhoog spookte. Behoedzaam zette hij zijn voeten op de afgesleten treden, waarlangs de duisternis scheen op te kruipen en langzaam de geheimzinnige gestalte deed vervagen.

Een kromming aan de trap bracht het gelaat van den man plotseling op gelijke hoogte met een klein raam.

Haastig boog hij zich voorover en tuurde naar binnen.

Het licht uit het vertrekje viel thans op hem en toonde een bleek gelaat met harde trekken en vastgesloten lippen. Hij zag er mager en verwaarloosd uit, er was een eigenaardige raadselachtige uitdrukking in zijn speurende oogen.

Eensklaps was het of de man een wondere gedaantewisseling onderging. De zoekende uitdagende uitdrukking op zijn gelaat verdween, zijn trekken ontspanden zich, een zacht licht kwam in zijn oogen. Zijn blik vestigde zich op het aardige tafereeltje in het armoedig, doch zindelijk kamertje, waar een spaarzaam vuurtje brandde en een petroleumlampje een schemerachtig licht verspreide over de karige meubels.

Op den stoel vóór de tafel zat een ongeveer driejarig meisje.

Ze was van een frisheid en fijnheid, die men in deze armelijke omgeving tenaauwerdood gezocht zou hebben.

Haar blanke halsje kwam recht als de stengel eener bloem uit het blauwe jurkje.